

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และตรวจสอบความตรงของรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้โมเดล การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพัฒนา ซึ่งมีขั้นตอน การดำเนินการวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการปฏิรูปกระบวนการ เรียนรู้ ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ การศึกษา ภาควิชาเพื่อศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกครูและนักเรียนในโรงเรียนที่มี ลักษณะแตกต่างกัน คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาล โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนในสังกัดสำนัก งานการศึกษาเอกชน จำนวน 7 โรงเรียนที่เข้าร่วมในโครงการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และนำผลจาก การศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบาย นักวิชาการการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการปฏิรูปการ เรียนรู้ และครูแห่งชาติ จำนวน 17 คน โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินความเหมาะสมของ รูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมโดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ทำการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้มีความชัดเจน เหมาะสม และ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความตรงของรูปแบบการปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยเก็บข้อมูลจากครูต้นแบบ ครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ ในสาขา วิชาต่างๆ ซึ่งเป็นตัวแทนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา จำนวน 345 คน โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ แล้วนำ มาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทฤษฎี แนวคิด กระบวนการของการปฏิรูปกระบวนการ เรียนรู้ จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และ การศึกษาภาค

สนาม ได้รูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบย่อย 7 ประกอบ ได้แก่ 1) ทฤษฎี และแนวคิดพื้นฐานของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ 2) ลักษณะกระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ 3) แนวดำเนินการจัดการเรียนรู้ 4) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 5) กระบวนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ 6) องค์ประกอบ/ปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และ 7) ลักษณะผู้เรียน ที่พึงประสงค์ คือ คนดี คนเก่งหรือคนมีปัญหา คนมีความสุข ใฝ่รู้และรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในรอบที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่เน้นผลลัพธ์โดยมีฐานความคิด ในการพัฒนาจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ มีองค์ประกอบย่อย 7 องค์ประกอบนั้น ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของ องค์ประกอบรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยมีค่ามัธยฐาน เท่ากับ 4.4 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เท่ากับ 1.3 องค์ประกอบย่อยทั้ง 7 มีค่ามัธยฐาน อยู่ระหว่าง 4.3 – 4.8 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ อยู่ระหว่าง 0.5 – 1.8 โดยมีองค์ประกอบที่มีค่ามัธยฐานสูงที่สุด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะ กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ กระบวนการของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบ/ปัจจัย สำคัญที่เอื้อต่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ (มัธยฐาน เท่ากับ 4.8) และมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงให้รูปแบบมีความชัดเจนในรายละเอียดเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การ ปฏิบัติได้จริง

การปรับปรุงรูปแบบโดยการจัดองค์ประกอบของรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ใหม่ ให้มีความชัดเจนในลักษณะที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยรูปแบบมีหลักการของรูปแบบฯ เป็นการ จัดการศึกษาที่ใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน และจัดหลักสูตรที่ใช้ ผลลัพธ์เป็นฐาน โดยกำหนดการเรียนรู้ของผู้ เรียนให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกว่าตนเองเรียนแล้วบรรลุผลลัพธ์ขณะจบการศึกษาได้ตามมาตรฐาน การเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นความหลากหลายในการนำไปปฏิบัติ มุ่งยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนรู้ โดยมีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วน สมดุลกันเพื่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1. ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของการปฏิรูปกระบวนการ เรียนรู้ 2. ลักษณะกระบวนการเรียนรู้และแนวดำเนินการจัดการเรียนรู้ ใน 7 แนวทาง 3. วิธีการจัด การเรียนรู้ของรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นเตรียม การเรียนการสอน 2) ขั้นพัฒนาการเรียนรู้ 3) ขั้นสรุปโดยเสนอผลและกระบวนการของการเรียนรู้ 4) ขั้นวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4. องค์ประกอบ/ปัจจัยส่งเสริมการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และ 5. ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

การตรวจสอบความตรงของรูปแบบการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้ โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรลด้านความเหมาะสมและเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดี

This research project is based on two prime objectives, which are 1) to develop the model of learning process reform, 2) to examine the accuracy of the developed learning process reform model. This work employs the confirmatory factors analysis model technique with development studies. Research methods involved the two steps study. Firstly, the study of learning process reform related document and researches. The field study also took place in this step by formal interviews of participants who are teachers and students from 7 various schools: the schools under supervised of the Office of the National Primary Education Commission, the Metropolitan Bangkok Metropolitan, the Department of General Education and the Private sector owned school. These schools are participated in Learning Processes Reform Project. Techniques using in the interview are “Semi-Structural” interview, which is used for collecting in-depth information, and content analysis based interviews. Then the results were brought to produce the model of learning process reform. The assessment of the developed model was done by 17 educational experts which are Policy Executives, Education official staff who are expected on learning reform and National Model teachers. Mean and aim of assessment is the quantitative assessment form for adjusting the model of learning process reform, before implementing. The second step, the examining the accuracy of the developed learning process reform model by using the confirmatory factors analysis model technique to analyze the data collected from 345 model teachers and leader teachers of several subjects in primary school, secondary schools and vocational colleges. The majors finding of the study are following;

The findings of the study and analysis of the theories and ideas on learning processes reform related document and research as well as field study show that the model or form of learning process reform comprises 7 minors components which are (1) fundamental theories and ideas of learning process reform, (2) satisfied characteristics of learning processes, (3) procedure

of learning process management, (4) media and resources of learning, (5) learning processes reform, (6) factors / necessity of learning process reform, (7) the appropriate characteristics of learner which are good and motivated students, prefer life-long learning way, and those who are happy to study anything.

The result of the first assessment of the learning processes reform model which was done by the experts found that the developed model was the model that emphasizes on the basis ideas of satisfactory characteristics of educational development. The 7 minor-components of the learning processes reform were viewed by the experts that they have similarity with the developed model. By which, the developed model has Median = 4.4 and Interquartile Range = 1.3, whereas, the 7 components have Median between 4.3-4.8 and Interquartile Range between 0.5-1.8. There are 4 components, which have higher Median: (2) Satisfied characteristics of learning process, (5) learning process reform; (6) factors/necessities of learning processes reform, and (7) the appropriate characteristics of learner (Median = 4.8). Therefore, there are some suggestions for this outcome that there should be improvement of details of the reform model before bring it to use.

The improvement of the model was done by adjusting and rearranging the components of learning process reform model so that they would be clearer and more practical. The model was adapted following educational management that base on result finding, and curriculum planning. The result of the learning processes of the learners would be presented whether or not the learners could achieve the standards of learning and how successful they were. The learning process focus on learners themselves as centre of learning process and integrate all knowledge portions of perfect-human being development. The human-being development are concerning with physical, mental, intelligent, knowledgeable and cultural matters of human –being, as well as sociable quality of learners. Importantly, the quality of being a life-long learner is preferable for human development. After adjustment, there are 5 components of the reform model are as following; 1) Fundamental theories and ideas of learning processes reform; 2) Characteristics of learning processes and guidelines for learning process management in 7 ways, 3) Methods of learning management according to learning reform complied 4 steps which are 1. teaching preparation step, 2 . learning development step, 3. summary step of result and learning process, 4. examining

and assessment step of learning process, the 4) component is factors and necessities that support learning process reform, and 5) The result of implementing the learning process reform.

The examining the accuracy of the developed learning process reform model by a confirmatory analysis model called LISREL program for appropriate and practical model, the result shows that the developed model was perfectly accepted in practical terms.